

Вих. № 1159 від 13 жовтня 2021 року

Голові Антимонопольного комітету
України
ПІЩАНСЬКІЙ О.С.

Асоціація правників України є всеукраїнською громадською організацією, що об'єднує понад 6 000 правників з метою сприяння втіленню в життя принципу верховенства права в державному, суспільному та громадському житті, сприяння розбудові правової держави та розвитку юридичної професії.

До лав АПУ входить значна кількість провідних експертів із різних сфер науки та практики, які володіють унікальними знаннями і широким практичним досвідом у відповідних галузях.

Зокрема, на базі Асоціації активно функціонує Комітет з конкуренційного права (далі — Комітет АПУ), серед пріоритетів і завдань якого — робота над найактуальнішими питаннями профільного законодавства.

Комітет АПУ зацікавлений у тому, щоб правила конкуренції були прозорими, застосування конкуренційного законодавства — передбачуваним, а досягнення цілей конкуренційного законодавства відбувалося без порушення прав та неправомірного обмеження свободи осіб, які стають учасниками цих суспільних відносин.

У зв'язку з цим Комітет АПУ звертається до Антимонопольного комітету України (далі — АМКУ) з пропозицією щодо активізації подальшої співпраці у вирішенні питань, що мають важливе значення для створення такої системи захисту економічної конкуренції.

Зокрема, серед таких актуальних питань, на думку правників, можуть бути:

1. Удосконалення методичних підходів щодо визначення розміру штрафів.

Рекомендаційні роз'яснення щодо розрахунку розміру штрафів є важливим і необхідним методичним документом, покликаним забезпечувати прозорість підходів АМКУ при визначенні розміру штрафів та справедливості покарання, його співмірності із характером порушення та рівне ставлення до порушників за подібних обставин. На жаль, у практиці правозастосування АМКУ викладені у згаданому документі підходи до обчислення розміру штрафів не знайшли очікуваного втілення. Є необхідність у встановленні та врегулюванні обставини, що стають перешкодою для досягнення цих цілей.

2. Удосконалення методичних підходів до визначення товарних ринків.

Діюча Методика визначення монопольного (домінуючого) становища вже давно вичерпала своє призначення в еволюційному розвитку системи захисту економічної конкуренції в Україні, недостатньо відображає існуючий рівень економічних знань про товарні ринки і не задовольняє потреби сьогодення у методичному забезпеченні правозастосування у сфері захисту економічної конкуренції. АМКУ вже має напрацювання у цьому напрямі.

ГЕНЕРАЛЬНІ ПАРТНЕРИ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ В 2021 РОЦІ

AEQUO

AVELLUM

AVERLEX

ARIO

GA

ПАРТНЕРИ
АЛЕКСЕЄВ
БОЯРЧУКОВ
ТА ПАРТНЕРИ

ASTERS

VB' PARTNERS
low firm

ЮРИДИЧНЕ
БЮРО
ЄГОРОВ
ПУГІНСЬКИЙ
АФАНАСЬЄВ
І ПАРТНЕРИ

HILLMONT
PARTNERS

SLS GROUP
LAW FIRM

LCF

MORIS

SAYENKO
KHARENKO

Sokolovskiy
and Partners

КУШНІР, ЯКИМ'ЯК ТА ПАРТНЕРИ
ЮРИДИЧНА ФІРМА

3. Удосконалення методичних підходів до визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку.

Зловживання монопольним становищем — одне з найпоширеніших порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Вчасне виявлення таких порушень сприятиме підвищенню ефективності боротьби з ними. Однак прийнята у 2002 році Методика містить доволі поверхневі і негнучкі підходи до оцінки ринкового становища суб'єктів господарювання, що не враховують багатоманітність організації ринків та специфіку їх функціонування, значення рівня ринкової влади та її вимірювання тощо. Ми пропонуємо продовжити роботу над проектом нової методики для підвищення прозорості правового регулювання та якості правозастосування.

4. Розробка методичних рекомендацій оцінки узгодженості дій та паралельної поведінки.

Положення ч. 3 ст. 6 Закону «Про захист економічної конкуренції» щодо доведення антиконкурентних узгоджених дій, незважаючи на її, здавалося б, теоретичну привабливість, на практиці створює високі ризики помилкової кваліфікації та, відповідно, порушення прав і свобод суб'єктів господарювання, підриває правові основи вільної ринкової поведінки. Тому застосування вказаного положення Закону має бути дуже обережним, спиратися на надійні перевірені економічні теорії та належний фактичний економічний аналіз. Отже, є потреба у відповідному методичному забезпеченні застосування вказаного положення Закону, яке б дозволяло при правозастосуванні максимально повно визначати та встановлювати всі ті обставини, що можуть зумовлювати паралелізм конкурентної поведінки, а також враховувати інші, зокрема неекономічні фактори, встановлення яких дозволить виключити або принаймні мінімізувати ризики помилкових висновків про узгодженість поведінки. Комітет АПУ вважає за необхідне внесення відповідних змін до ч. 3 ст. 6 Закону «Про захист економічної конкуренції» та розробити відповідні методичні підходи.

5. Розробка методичних рекомендацій щодо оцінки інформації, що вводить в оману.

Загальна кількість встановлених АМКУ порушень у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, значно превалює над іншими видами порушень законодавства про захист від недобросовісної конкуренції. Першопричиною є формулювання ст. 15-1 ЗУ «Про захист від недобросовісної конкуренції», яке не забезпечує достатню юридичну визначеність у встановленні ознак інформації, що вводить в оману. При цьому також відсутня деталізація процесу, методики та етапів оцінки інформації як такої, що вводить в оману. Розроблення відповідних методичних рекомендацій дозволить підвищити рівень культури конкуренції, ефективності правового регулювання та правозастосування. Зокрема, прийняті 16 березня 2021 року Рекомендаційні роз'яснення щодо застосування положень ст. 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» стосовно реклами лікарських засобів не забезпечили очікуваного підвищення рівня прозорості правового регулювання і передбачуваності правозастосування, юридичної визначеності щодо застосованих критеріїв оцінки інформації як оманливої, натомість створили передумови для оцінки правдивої, важливої і корисної для споживачів інформації щодо рівня цін чи інших характеристик продукції як оманливої. Комітет АПУ вважає, що правозастосовні підходи до оцінки інформації як оманливої повинні бути зваженими і обережними, не обмежувати надмірно свободу підприємництва і право споживачів на правдиву і корисну інформацію про продукцію, оскільки це сприяє більшій прозорості ринку для споживачів, усуненню асиметрії інформації на ринку та підвищує ефективність конкуренції. Комітет АПУ готовий сприяти АМКУ в удосконаленні методичних підходів у цій сфері правозастосування.

6. Удосконалення законодавства про захист економічної конкуренції.

Комітет АПУ прагне продовжити співпрацю з АМКУ для розробки ефективного і прогресивного конкурентного законодавства.

Зокрема, Комітет АПУ готовий взяти участь в доопрацюванні законопроекту № 5431.

Також залишаються актуальними питання підвищення ефективності правового регулювання масових / групових/ колективних позовів про відшкодування завданої порушенням конкуренційного законодавства шкоди, вирішення спорів на підставі конкуренційного законодавства та забезпечення можливості для АМКУ зосереджувати свої ресурси на розгляді найбільш значимих порушень, ефективного забезпечення прав осіб, які беруть участь і справах АМКУ, їх права на ефективний захист прав у суді тощо.

Комітет АПУ з розумінням і підтримкою ставиться до позиції АМКУ щодо необхідності повноважень останнього здійснювати у певних випадках перевірки у місцях проживання та інших володіннях осіб. Однак запровадження таких повноважень потребує належного врегулювання широкого кола питань, пов'язаних із захистом та гарантуванням дотримання прав таких осіб.

З метою сприяння подальшій співпраці Комітету АПУ та АМКУ у вирішенні наведених у цьому листі та, можливо, інших питань удосконалення правового регулювання і правозастосування у сфері захисту економічної конкуренції, які АМКУ вважатиме також актуальними, пропонуємо провести їх спільне обговорення.

Сподіваємося на плідну співпрацю!

**З повагою,
Голова Комітету АПУ з
конкуренційного права**

Олександр Вознюк

Виконавець:
Мотя Вікторія
тел.+38 (044) 492-88-48
e-mail: komitet@uba.ua